

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

606

Vragen van het lid **Kathmann** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Ministers van Economische Zaken en van Justitie en Veiligheid over *TikTok-algoritmes en extremisme* (ingezonden 1 oktober 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Marum** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), van Minister **Rijkaart** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), van Minister **Karremans** (Economische Zaken) en van Minister **Van Oosten** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 9 december 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 277.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «TikTok bezorgt extreemrechtse livestreamers extra publiek om winst te vergroten»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op het artikel?

Antwoord 2

Het artikel schetst een zorgwekkende situatie. In de antwoorden op vraag 3 en 4 ga ik hier verder op in.

Vraag 3

Vindt u het acceptabel dat TikTok, volgens berichtgeving in de NRC, met haar aanbevelingsalgoritmes rechts-extremistische content bevoordeelt?

Antwoord 3

Extremistische en haatdragende content hoort niet thuis op online platforms zoals TikTok en druist in tegen de gebruikersvoorwaarden die TikTok zelf hanteert. Platforms hebben een verantwoordelijkheid voor de content die zij hosten en helpen verspreiden. Zo verplicht artikel 34 van de digitale dienstenverordening (hierna ook: «DSA») zeer grote online platforms (Very

¹ NRC, 26 september 2025, «TikTok bezorgt extreemrechtse livestreamers extra publiek om winst te vergroten.»

large online platforms, hierna: «VLOPs») zoals TikTok tot het identificeren, analyseren en beoordelen van systemische risico's die voortvloeien uit het ontwerp, de werking en het gebruik van hun diensten. Extremistische en haatdragende content kan leiden tot zulke risico's, bijvoorbeeld wanneer het negatieve gevolgen heeft voor verkiezingsprocessen of de openbare veiligheid. Als er zulke risico's bestaan, dan moeten zeer grote online platforms daar adequate maatregelen tegen nemen, zoals bijvoorbeeld de aanpassing van aanbevelingsalgoritmes (artikel 35, eerste lid DSA). De Europese Commissie is de aangewezen toezichthouder hiervoor. Daarnaast wordt de eigen verantwoordelijkheid van online platforms tijdens de nationale dialoog met de internetsector ook benadrukt.

Vraag 4

Vindt u dat elk groot online platform, waaronder TikTok, moet beschikken over een stevig nationaal moderatieteam die vanuit de eigen context content kan beoordelen? Is dit nu op orde?

Antwoord 4

Onderzoek bevestigt het bestaan van «moderatieongelijkheid».² Dit houdt in dat het beleid van een platform verschillend wordt toegepast per taal. Platforms gaan hierbij voornamelijk uit van het Engels, waarbij de ongelijkheid in de toepassing van dit beleid het grootst is bij talen uit het globale zuiden.

Het is essentieel dat grote online platforms, waaronder TikTok, beschikken over een stevige en goed toegeruste nationale contentmoderatie die in staat is om content te beoordelen binnen de eigen nationale context, taal en culturele gevoeligheden. Effectieve moderatie draagt bij aan het voorkomen van schadelijke of illegale inhoud en aan de bescherming van gebruikers. Voor effectieve moderatie zijn echter meer middelen nodig dan voor de huidige mogelijkheid van menselijke moderatie door platforms. AI en «community notes» kunnen daar een nuttige bijdrage aan leveren. Beide kunnen ook in meer of mindere mate beschikken over kennis over taal, cultuur en maatschappelijke context. Effectieve moderatie vraagt voor zover nu bekend om een combinatie van menselijke (nationale) moderatie, community notes, en/of geautomatiseerde middelen. TikTok doet dat en maakt gebruik van een combinatie van automatische moderatiesystemen en menselijke moderators. In het recente DSA-transparantierapport van TikTok geven zij aan 100 Nederlandse personen in dienst te hebben die zich wijden aan contentmoderatie.

De DSA verplicht platforms om transparantie te bieden over de moderatie die zij verrichten, en de wijze waarop. Zo moeten zij onder meer rapporteren over de moderatie die zij hebben verricht, de geautomatiseerde middelen die daarbij eventueel zijn toegepast, en over de maatregelen die zijn genomen om opleiding en bijstand te verstrekken aan personen die de moderatie verrichten. VLOPs en zeer grote online zoekmachines (Very large online search engines, hierna: «VLOSEs») moeten daarnaast rapporteren over de personele middelen die worden ingezet voor inhoudsmoderatie, uitgesplitst per officiële taal van de EU-lidstaten, en over de kwalificaties en taaldeskundigheid van deze moderators. Hiermee wordt transparant of, en zo ja welke, platforms menselijke contentmoderatie verminderen en welke middelen zij inzetten om te modereren. Op dit moment maakt niet elke VLOP gebruik van menselijke moderatie. Het kabinet zal zich ervoor blijven inzetten dat platforms hun verplichtingen nakomen, onder meer door samenwerking met Europese partners te intensiveren en door in de nationale dialoog met de internetsector hiervoor aandacht te vragen.

Vraag 5

Welke risico's ziet u voor de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 op het gebied van politieke beïnvloeding via ongereguleerde donaties aan online contentmakers?

² Richard Rogers (red.), *Content Moderation across Social Media Platforms* (2025).

Antwoord 5

Het kabinet zet breed in om politieke beïnvloeding te voorkomen. Maatregelen betreffen onder andere het organiseren van verkiezingstafels met relevante (veiligheids)partners, het organiseren van een online veiligheidsbriefing voor gemeenteambtenaren, het bevorderen van het (online) publieke debat en het versterken van de weerbaarheid van politieke partijen. Ook gaat het kabinet desinformatie rond het verkiezingsproces tegen met de Rijksbrede strategie voor de effectieve aanpak van desinformatie. We zijn ons bewust van het risico dat buitenlandse actoren geld en tijd investeren om onze democratische processen te beïnvloeden, bijvoorbeeld aan de hand van heimelijke desinformatiecampagnes.

Ondanks richtlijnen rondom de transparantie van politieke advertenties kan helaas niet worden uitgesloten dat deze beïnvloedingscampagnes plaatsvinden. Het is daarom van groot belang dat deze worden blootgelegd. De veiligheidsdiensten doen vanuit hun wettelijke taak onderzoek naar heimelijke inmenging door buitenlandse actoren. Indien inmenging wordt geconstateerd, kunnen zij dit melden aan relevante partners, via de geëigende kanalen, zodat deze op basis van de melding hiernaar kunnen handelen. Anderzijds is het van belang dat kiezers zelf weerbaar zijn zodat zij zich niet door een enkele influencer laten beïnvloeden. Een goed geïnformeerde burger is niet alleen veerkrachtiger, maar ook beter in staat om kritisch en verantwoord te handelen. Daarom zet het kabinet via de Rijksbrede strategie voor de effectieve aanpak van desinformatie ook in op de versterking van mediawijsheid en de weerbaarheid van burgers.³

Vraag 6

Vindt u dat donaties aan online contentmakers, die een politieke boodschap uitdragen, beter gereguleerd moeten worden? Ziet u mogelijkheden om dit in de Wet op de politieke partijen (Wpp) op te nemen?

Antwoord 6

Er zijn verschillende wetten en regels die zich richten op de monetisatie van online content. Denk hierbij aan de Mediawet en reclameregels. Ook hebben platforms vaak in hun eigen beleid restricties voor de monetisatie⁴ van content opgenomen.⁵ Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Economische Zaken achten het daarom wenselijk om voor nu terughoudend te zijn met het nemen van additionele maatregelen en vooral te bezien wat er mogelijk is binnen de huidige wet- en regelgeving. De Wet op de politieke partijen is in ieder geval niet de juiste plek om nadere regels te stellen. Deze wet omvat als normadressant enkel politieke partijen, niet online contentmakers die een politieke boodschap uitdragen.

Vraag 7

Heeft u geanalyseerd welke risico's er bestaan op online politieke beïnvloeding voor de aanstaande Kamerverkiezingen? Zo ja, kunt u toelichten welke risico's er zijn geconstateerd en welke maatregelen u neemt om deze te mitigeren?

Antwoord 7

Het fundamentele karakter van verkiezingen zorgt ervoor dat verkiezingen doelwit kunnen zijn van (statelijke) actoren die democratische processen in Europa en Nederland willen beïnvloeden of verstoren. Hier zijn meerdere voorbeelden van, zoals de inmengingspogingen in Roemenië, Moldavië, Polen en Duitsland. Daarom neemt het kabinet maatregelen om deze risico's tegen te gaan.

Er worden verschillende maatregelen getroffen om heimelijke beïnvloeding van verkiezingen tegen te gaan. Hierover is uw Kamer op 4 juli jl. per brief geïnformeerd.⁶ De getroffen maatregelen zijn besproken met relevante partners, waaronder de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, op de verkie-

³ Kamerstukken II, 2023/24, 30 821, nr. 230

⁴ X's Creator Monetization Standards | X Help

⁵ Content Monetisation Policies | Meta Business Help Centre

⁶ Kamerstukken II, 2024/25, 36 552, nr. 12

zingstafel. Deze tafel komt periodiek bijeen en incidenteel in geval van concrete dreigingen. Ook heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een webinar georganiseerd voor gemeenteambtenaren om hen voor te bereiden op veiligheidsrisico's rondom de verkiezing. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft een rondetafelgesprek georganiseerd over de verantwoordelijkheden van online platforms onder de DSA tijdens verkiezingen. Daarnaast hebben het Ministerie van Defensie en de Nationale Politie een hackathon georganiseerd waarbij op basis van open source intelligence signalen van dreigingen voor de weerbaarheid van de aankomende verkiezingsperiode worden onderzocht. Verder wordt actief samengewerkt in EU-verband. Bijvoorbeeld via het *European Cooperation Network on Elections and the Rapid Alert System (RAS)* waar inzichten met betrekking tot desinformatie en weerbare verkiezingen worden gedeeld tussen lidstaten. Tot slot werken we aan een offensieve aanpak tegen desinformatie en de verkenning naar de mogelijkheden voor desinformatie detectie. In recente jaarverslagen waarschuwt de AIVD voor heimelijke desinformatiecampagnes die het publieke debat in Europese landen beïnvloeden.⁷ Het ontbreekt momenteel aan integraal zicht op de verspreiding van desinformatie- en beïnvloedingscampagnes door statelijke actoren in het Nederlandse informatiedomein. Om onze informatiepositie te verstevigen onderzoeken we de mogelijkheid om buitenlandse beïnvloedingscampagnes, gericht op onze democratische rechtsstaat, te detecteren. Daarvoor kijken we naar buitenlandse voorbeelden zoals Zweden en Frankrijk. Overigens zijn ons kiesstelsel en verkiezingsproces robuust. Door ons pluralistische stelsel van evenredige vertegenwoordiging zijn we minder kwetsbaar dan landen met een meerderheidsstelsel zoals het «winner takes all»-stelsel waarbij slechts één partij of kandidaat het voor het zeggen krijgt. Ook is het verkiezingsproces minder kwetsbaar voor digitale dreigingen doordat de kiezer met een papieren stembiljet stemt, dat handmatig wordt geteld.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de radicaliserende werking van online aanbevelingsalgoritmes gebaseerd op online tracking en interactie? Ziet u een verband tussen de werking van deze algoritmes en de toenemende groei van online extremisme die zowel de AIVD⁸ als NCTV⁹ constateren?

Antwoord 8

Radicalisering is een complex proces waarbij verschillende factoren een rol spelen. Aanbevelingsalgoritmes hebben hierin een indirecte, maar wel een versterkende rol. Het onderzoek in het genoemde artikel toont aan dat algoritmes content met veel aandacht vaker aanbevelen. Ook blijkt emotionele en polariserende content aandacht te genereren.¹⁰ Hierdoor wordt een verband gesuggereerd tussen aanbevelingsalgoritmes en de verspreiding van extreme content. Het WODC-onderzoek naar rechts-extremisme op sociale media bevestigt dat aanbevelingsalgoritmes radicalisering kunnen versterken wanneer gebruikers zelf al actief zoeken naar extremistische of polariserende content.¹¹ Deze algoritmes zorgen voor steeds extremere aanbevelingen op basis van het eerdere gedrag van de gebruiker. Tegelijkertijd zijn ook de persoonlijke keuzes van gebruikers en offline factoren minstens zo belangrijk in het radicaliseringsproces. Denk hierbij aan het delen van links naar extremistische content binnen de eigen sociale omgeving, het abonneren op of volgen van bepaalde kanalen met extreme content op sociale mediaplatforms, en het ontmoeten van gelijkgestemden binnen echokamers. Algoritmes zijn dus geen directe oorzaak van radicalisering, maar kunnen wel bijdragen aan een versnelde toegang tot extremistische content. Dit kan het proces van radicalisering versnellen of versterken, vooral bij kwetsbare gebruikers. Daarnaast houdt een onderdeel van het verdienmodel van online

⁷ AIVD jaarverslag 2024

⁸ AIVD, 3 april 2025, «Een web van haat – De online grip van extremisme en terrorisme op minderjarigen.»

⁹ NCTV, 17 juni 2025, «Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland.»

¹⁰ https://www.researchgate.net/publication/395474433_TikTok_Rewards_Divisive_Political_Messaging_During_the_2025_German_Federal_Election

¹¹ Kamerstukken II, 2023/2024, 29 754, nr. 708; Kamerstukken II, 2023/24, 29 754, nr. 690.

platforms, waaronder de reclamesystemen en aanbevelingssystemen die door aanbieders van VLOPs worden gebruikt, de verspreiding van schadelijke en extremistische content in stand.

De NCTV en AIVD besteden in de opeenvolgende Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland (DTN) en in het jaarverslag van de AIVD van 2024 aandacht aan de snelle online radicalisering en mogelijke geweldsdreiging van met name jongeren in onder andere rechts-terroristische online netwerken. De Minister van Justitie en Veiligheid vraagt daarom in de dialoog met de internetsector expliciet aandacht voor de rol van aanbevelingsalgoritmes bij de verspreiding van extreme online content.

Vraag 9

Ziet u een verband tussen de rellen in Den Haag van 20 september 2025, waar rechts-extremistisch geweld is gepleegd, en de radicaliserende gevolgen van aanbevelingsalgoritmen op sociale media?

Antwoord 9

De NCTV en AIVD waarschuwen al langere tijd voor de dreiging van rechts-extremisme (en rechts-terrorisme) en dat normalisering van rechts-extremistisch gedachtegoed kan leiden tot rechts-extremistisch gemotiveerd geweld. Zo werd in opeenvolgende Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland (DTN) en ook in het jaarverslag van de AIVD van 2024 aandacht besteed aan de normalisering van rechts-extremistisch gedachtegoed en de verspreiding hiervan online. De snelle online radicalisering en mogelijke geweldsdreiging van met name jongeren in onder andere rechts-terroristische online netwerken is hier onderdeel van. Normalisering van het rechts-extremistisch gedachtegoed kan leiden tot een toenemende intolerantie jegens instituten en andere groepen in de samenleving, waardoor geweld tegen deze groepen sneller wordt geaccepteerd. Om het gedachtegoed te normaliseren spelen rechts-extremisten in op bestaande maatschappelijke onvrede. De gebeurtenissen en zichtbare uitingen van zaterdag 20 september jl. zijn mogelijk een teken van normalisering van rechts-extremistisch gedachtegoed in de samenleving. Daarbij is het een zorgelijke ontwikkeling dat (al dan niet extremistische) groepen met verschillende achtergronden zich vanuit een gedeelde onvrede kunnen verenigen en elkaar kunnen versterken in hun (extremistische) denkbeelden en in het uiterste geval geweldsbereidheid tonen. Voor de duiding van de NCTV van de gebeurtenissen van 20 september jl. verwijzen we naar de recent verzonden Kamerbrief.¹²

Vraag 10

Deelt u de mening van de indieners dat online algoritmes die polarisatie, ophef, en haat aanwakkeren, van sociale media een broedplaats maken voor rechts-extremistisch gedachtegoed en daardoor kunnen leiden tot geweld?

Antwoord 10

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 8 en 9, is de rol van aanbevelingsalgoritmes en sociale mediafuiken bij rechts-extremistische radicalisering binnen de online context indirect, maar relevant. De NCTV en AIVD waarschuwen al langere tijd voor de dreiging van rechts-extremisme (en rechts-terrorisme) en dat normalisering van rechts-extremistisch gedachtegoed en de verspreiding hiervan online kan leiden tot rechts-extremistisch gemotiveerd geweld. Daarom zal de aandacht voor de rol van deze algoritmes in het bestrijden van extremisme onverminderd doorgezet worden.

Vraag 11

Acht u het met de indieners noodzakelijk om de radicaliserende werking van aanbevelingsalgoritmes op sociale media scherper te reguleren?

Antwoord 11

Nee, het kabinet acht het op dit moment niet noodzakelijk om aanvullende regels te stellen bovenop bestaande wetgeving, zoals de DSA. Zo verplicht de DSA online platforms om transparant te zijn over de werking van hun aanbevelingsalgoritmes. VLOPs, waaronder ook sociale mediaplatforms,

¹² Kamerstukken II, 2025/2026, 28 684, nr. 786.

moeten gebruikers daarnaast de optie bieden om aanbevelingsalgoritmes, die gepersonaliseerde aanbevelingen doen, uit te schakelen. Zoals uitgelegd onder vraag 3, verplicht de DSA daarnaast tot het identificeren, analyseren en beoordelen van systemische risico's en zo nodig het maken van aanpassingen aan aanbevelingsalgoritmes. Het kabinet is daarom van mening dat de prioriteit moet liggen bij de effectieve en uniforme toepassing en handhaving van de DSA. In 2027 vindt de evaluatie van het effect en doeltreffendheid van de DSA plaats. De regels omtrent aanbevelingssystemen kunnen dan ook worden geëvalueerd en een verdere aanscherping kan worden overwogen. In dit kader volgen wij met interesse recente relevante juridische ontwikkelingen, zoals de uitspraak van de rechtbank Amsterdam over aanbevelingsalgoritmes van grote sociale-mediaplatforms.¹³

Binnen de kaders van bestaande wetgeving, zoals de DSA, zet Nederland zich in voor een versterking van het beleid ten aanzien van online radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme. Nederland neemt daarbij een actieve rol binnen de Europese Unie en roept, samen met Duitsland en Frankrijk, de Europese Commissie op om onder meer gezamenlijk een vrijwillige gedragscode voor online platforms op te stellen met betrekking tot deze problematiek. Deze gedragscode kan tevens maatregelen omvatten met betrekking tot aanbevelingsalgoritmes.

Vraag 12

Bent u van mening dat bedrijven als X, Meta en TikTok genoeg doen om radicalisering en extremisme op hun sociale media platforms aan te pakken?

Antwoord 12

Extremistische en terroristische groeperingen misbruiken online platformen, waaronder sociale media platformen, om propaganda te verspreiden en in stand te houden, nieuwe leden te rekruteren en zelfs aanslagen voor te bereiden. Het is daarom essentieel om passende maatregelen te nemen om het online domein veiliger te maken, met inachtneming van de waarden van een democratische rechtstaat. Hier zet het kabinet zich dan ook voor in. Zo stelt huidige wettelijke instrumentarium, zoals de DSA en de Terroristische Online Inhoud (TOI-)verordening, duidelijke grenzen aan de aanwezigheid van terroristische en illegale content op onlineplatforms. Dit is een belangrijke stap in de goede richting om platforms meer verantwoordelijkheid te laten nemen en zo bij te dragen aan een veiligere online omgeving. Wij blijven daarom in dialoog met de internetsector. Hierbij wordt steeds de eigen verantwoordelijkheid van online platforms benadrukt.

Vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid is belangrijk onderdeel van de dialoog het gezamenlijk verkennen van mogelijkheden om concrete instrumenten tegen online radicalisering te ontwikkelen. Zo start in december 2025 de pilot met de ReDirect-methode, in samenwerking met Meta, waarbij gebruikers die online zoeken naar terroristische of extremistische content worden geconfronteerd met een informatieveld om hen door te geleiden naar online hulp.

De Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM) detecteert en beoordeelt online terroristisch materiaal volgens de TOI-verordening. Hostingaanbieders moeten dit materiaal binnen een uur na een verwijderingsbevel van de ATKM verwijderen of ontoegankelijk maken.

Daarnaast moeten online platforms transparantieverslagen publiceren over het aantal ontvangen verwijderbevelen en de opvolging daarvan. Bij herhaalde overtredingen kan de toezichthouder een «blootstellingsbesluit» opleggen, waarmee het platform verplicht wordt proactieve maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen.

Voor VLOPS, waaronder Meta en TikTok, is de Europese Commissie de aangewezen toezichthouder. Sinds de inwerkingtreding van de DSA heeft de Commissie diverse formele onderzoeken geopend naar de naleving door de zeer grote online platforms van de verplichtingen onder de DSA. Deze onderzoeken zien, onder andere, op het ontwerp en werking van aanbevelingsalgoritmes, de systeemrisico's en mitigerende maatregelen en transparantieplichtingen rondom content moderatie. Vooralsnog heeft de Commissie deze onderzoeken nog niet afgerond of sancties opgelegd aan de

¹³ ECLI:NL:RBAMS:2025:7253, Rechtbank Amsterdam, C/13/774725 / KG ZA 25-687 MK/JD

platforms. In afwachting van deze uitspraken kunnen we geen conclusies trekken over de eventuele schendingen van de verplichtingen onder de DSA van specifieke platforms.

Vraag 13

Welke concrete maatregelen bepleit u in de aankomende Digital Fairness Act (DFA) van de Europese Commissie die de risico's op radicalisering via aanbevelingsalgoritmes kan mitigeren?

Antwoord 13

Met de Digital Fairness Act (DFA) zal het Europese consumentenrecht worden aangepast. Het consumentenrecht beschermt belangen van consumenten bij het aangaan van economische transacties met handelaren. Het tegengaan van radicalisering is geen doel van het consumentenrecht. Nederland zet zich in voor aanvullende maatregelen voor het tegengaan van verslavend ontwerp, waaronder algoritmes, via de DFA. Tegelijkertijd moet onnodige regeldruk voor ondernemers voorkomen worden. Dergelijke maatregelen zijn niet specifiek gericht op het tegengaan van radicalisering, maar zouden indirect een effect kunnen hebben. Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 3, worden aanbevelingsalgoritmes op dit moment onder andere gereguleerd via de DSA en de TOI-verordening. Het kabinet is daarom van mening dat de prioriteit moet liggen bij de effectieve en uniforme toepassing en handhaving van deze wet- en regelgeving.

Vraag 14

Welke nationale maatregelen kunt u nemen om Nederlandse gebruikers van sociale media te beschermen tegen de radicaliserende werking van online algoritmes?

Antwoord 14

Het tegengaan van online radicalisering is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Online platforms hebben hierin een bijzondere rol, omdat zij als aanbieders en beheerders van de digitale infrastructuur direct kunnen ingrijpen in de online dynamiek. Zij zijn in eerste instantie aan zet om te zorgen dat hun gebruikers online veilig zijn. De DSA legt zorgvuldigheidsverplichtingen op aan online platforms om bij te dragen aan het creëren van een veilige online omgeving. We richten ons daarom op het effectief implementeren van Europese regelgeving, zoals de DSA. Voor VLOPs, waaronder sociale media, is de Europese Commissie de aangewezen toezichthouder. In Nederland is de ACM bevoegd om toezicht te houden op naleving van de DSA door hier gevestigde tussenhandeldiensten, zoals online platforms. Daarnaast zullen we ons in 2026 met nieuwe initiatieven inzetten voor kennis en kunde van burgers in de online publieke ruimte. Bijvoorbeeld door het vergroten van het bewustzijn bij burgers van hun rechten en handelingsopties onder de DSA. Ook onderzoeken we de inzet van AI en nieuwe technologie om de negatieve effecten tegen te gaan die algoritmes kunnen hebben op de zichtbaarheid en toegankelijkheid van onafhankelijke en betrouwbare informatie op sociale media. En we zetten in op ontwikkeling, gebruik en schaalvergroting van niet-winstgedreven alternatieven.

Vraag 15

Bent u bereid de mogelijkheden te onderzoeken of via het consumentenrecht een nationaal verbod op radicaliserende aanbevelingsalgoritmes van grote online platforms gerealiseerd kan worden?

Antwoord 15

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 13, is het consumentenrecht geen geschikte plek om radicaliserende aanbevelingsalgoritmes direct te reguleren. Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 11, worden aanbevelingsalgoritmes op dit moment onder andere gereguleerd via de DSA en de TOI-verordening. Het kabinet is daarom van mening dat de prioriteit moet liggen bij de effectieve en uniforme toepassing en handhaving van deze wet- en regelgeving.

Vraag 16

Kunt u deze vragen afzonderlijk en minstens één week voor de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 beantwoorden?

Antwoord 16

Ja, deze vragen zijn afzonderlijke beantwoord. Het is helaas niet gelukt deze beantwoording een week voor de Tweede Kamerverkiezing toe te sturen.